

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Piątek, dnia 10 listopada 1922 roku.

Kto chce się przyczynić do całkowitego zwycięstwa idei narodowej musi dnia 12 listopada głosować na listę Ch. Zw. Jed. Nar. Nr. 8.

38 samochodów osobowych, ciężarowych, 6 motorów do samochodów, 4 motocykle i 63,000 klg różnych szmat z Demobilu Wojskowego będą sprzedane w drodze przetargu publicznego dnia 14 listopada 1922 r. o godz. 10-ej w Łodzi ul. Emilji 10.

(4617K2

Wyniki wyborów sejmowych.

Województwa

Województwa	Ilość mandat.	Ch. Zw. Jed. Nar.	P. S. L. Nr 1	P. P. S. Nr 2	N. P. R. Nr 3	N. P. R. Nr 7	Blok. Mniejsz. Nr 16, 17, 20.	inni
WOJEWÓDZTWA ŚRODKOWE	159)	73)	(16	16	27	(2	(18	(7)
Warszawa miasto okr. 1)	14	7	—	3	—	—	3	1
Woj. Warszawskie (okr. 2, 8, 12)	31	19	2	5	4	—	1	—
Woj. Łódzkie (okr. 12—18)	37	17	3	3	6	2	6	—
Woj. Kieleckie (okr. 19—23)	29	9	5	4	9	—	1	1
Woj. Lubelskie (okr. 3, 24, 28)	30	10	3	1	7	—	5	4
Woj. Białostockie (okr. 4—7)	18	11	3	—	1	—	2	1
WOJEWÓDZTWA ZACHODNIE	61	(38	(1)	(2	—	(12)	(8	—
Woj. Pomorskie (okr. 29—31)	14	10	—	—	—	3	1	—
Woj. Poznańskie (okr. 32—37)	30	20	1	—	—	7	2	—
Woj. Śląskie (okr. 38—40)	17	8	—	2	—	2	5	—
MAŁOPOLSKA ZACHODNIA	38	—	—	—	—	—	—	—
Woj. Krakowskie (okr. 41—46)	38	15	6	3	—	1	1	5
MAŁOPOLSKA WSCHODNIA	(64)	(17)	(24	(4	—	—	(13)	(6)
Woj. Lwowskie (okr. 47—51)	30	8	13	3	—	—	4	2
Woj. Stanisławowskie (okr. 52—53)	15	3	2	1	—	—	5	4
Woj. Tarnopolskie (okr. 54—55)	19	6	9	—	—	—	4	—
WOJEWÓDZTWA WCHODNIE	(50)	(3	(3	5	10	—	26	(3)
Woj. Wołyńskie (okr. 56—58)	16	—	—	—	—	—	16	—
Woj. Poleskie (okr. 59—60)	10	—	—	4	2	—	4	—
Woj. Nowogródzkie (okr. 61—62)	13	1	2	—	4	—	5	1
Woj. Wileńskie (okr. 63—64)	11	2	1	1	4	—	1	2
Razem w całym państwie	372	139	50	33	40	14	66	21
Mandaty z listy państwowej	72	29	12	7	8	2	13	1
Razem	444	168	71	40	48	16	79	22

Z CAŁEJ POLSKI.

Z województwa wołyńskiego.

WARSZAWA 9 (PAT) Ministerstwo spraw wewnętrznych komunikuje:

W związku z otrzymanymi wiadomościami o szeregu rzekomych nieprawidłowości, dokonanych przy akcie wyborczym na terenie województwa wołyńskiego, p. minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z generalnym komisarzem wyborczym spowodował wyjazd specjalnej komisji do tego województwa, (2)

Urzędowe wyniki z Szamotuł i Łomży.

WARSZAWA 9 (PAT) W dalszym ciągu na ręce generalnego komisarza wyborczego p. Bresiewicza nadchodzą wiadomości o wynikach wyborów w poszczególnych okręgach.

Okręg Nr. 36 (Szamotuły miasto i powiat) lista Nr. 7 — 1 mandat, wybrany został p. Stanisław Wachowiak, były poseł, Nr 8 — 3 mandaty, wybrani: Stefan Paczkowski, inżynier, Franciszek Kaczmarek, rolnik, Wojciech Ozimina, rolnik; Nr. 16 — 1 mandat, wybrany Eugenjusz Nauman, właściciel dóbr.

Pozatem generalny komisarz wyborczy otrzymał z Łomży protokół o przebiegu wyborów. Zaznaczyć należy, że miasto Łomża jest pierwszym miastem, które nadesłało protokół w formie definitywnej. Następujące listy otrzymały głosy: Nr. 1 — 8242, Nr. 2 — 7751, Nr. 3 — 15223, Nr. 4 — 507, Nr. 8 — 64641, Nr. 11 — 524, Nr. 12 — 4427, Nr. 15 — 1422, Nr. 16 — 12333, Nr. 20 — 133, Nr. 23 — 104. Wobec tego wszystkie cztery mandaty przypadły liście Nr. 8. Zaznaczyć należy, że z uprawnionych do głosowania 147,446 wyborców głosowało 115,825.

Z województwa łódzkiego.

ŁÓDŹ 9 (PAT) Okręgowa Komisja wyborcza Nr. 11 (Łowicz) komunikuje urzędowo: Ogólna liczba uprawnionych do głosowania w okręgu Nr. 11 — 160,610, ważnych głosów oddano 134,753.

Na listę Nr. 1 przypada 30,722, Nr. 2 — 23,838, Nr. 3 — 13,758, Nr. 4 — 1,134, Nr. 5 — 971, Nr. 7 — 646, Nr. 8 — 46,881, Nr. 11 — 286, Nr. 12 — 1,451, Nr. 15 — 892, Nr. 16 — 13,749, Nr. 20 — 401, Nr. 23 — 24.

Lista Nr. 8 otrzymała 3 mandaty, wybrani zostali pp. Stanisław Witold, Urbanek, Franciszek i Goździk Józef. Lista Nr. 1 — 1 mandat, wybrany p. Dąbski Jan, b. minister lista Nr. 2 — 1 mandat, wybrany p. Śledziński Ludwik.

WIECE

Chrześć. Związku Jedności Narodowej

Dziś o godz. 7 wiecz. ul, Krótka № 4.

W sobotę o godz. 7 wiecz. w sali majstrów rzeźnickich
ul. Milsza róg Łakowej i przy ul, Drewnowskiej № 72.

Rządy Mussolinie'go we Włoszech.

OSZCZĘDNOŚCI I REFORMY FINANSOWE. MASOWE PRZYSTĘPOWANIE DO
FASZYSTÓW. ZMIANY DYPLMATYCZNE WE WŁOSZECH.RZYM, 9. 11 (PAT) „Giornale di Roma”
pisze:

Rada Ministrów zorganizowała między-
ministerjalny komitet finansowy, w skład któ-
rego wchodzi: prezydent ministrów, minister
finansów, minister skarbu, podsekretarz stanu
skarbu, minister robót publicznych, minister
przemysłu i minister poczt. Komitet przystąpił
już do przedyskutowania najbardziej palą-
cych spraw ekonomicznych, rozpoczynając
przedewszystkiem od sprawy zaprowadzenia
możliwie największych oszczędności w budżet-
cie. W związku z tem we wszystkich minister-
stwach mają być skasowane wszelkie prace,
któreby nie były absolutnie niezbędne, przy-
czem miałaby być ściśle przestrzegana zasada
pozostawienia na stanowiskach tylko mini-
mum koniecznych urzędników. Zbadano rów-
nież sprawę przekazania takich działów, jak
poczta, telefony i koleje żelazne, przedsię-
biorstwom prywatnym. Plan akcji obejmuje
również gruntowną reformę systemu podatko-
wego. Ministerstwo finansów przypuszcza,
że przeprowadzenie budżetu do równowagi
będzie wymagało dwóch lat pracy. Wreszcie
zastanawiano się nad projektem zmniejszenia

żandarmerji do liczby 40 tys. ludzi i policji
do liczby 15 tys.

RZYM, 9. 11, (PAT) Cała prasa włoska
notuje, że we wszystkich partiach wśród pew-
nych grup członków zaznaczył się ruch wystę-
powania partji i przystępowania do faszyzmu.
Notowane są przytem takie fakty, jak
przejście do faszyzmu w Civita Vecchia całej
jednej kooperatywy, a w Serra Irpina korp-
racji socjalistycznej, zaś w Isola del Liri 40000
robotników komunistów zapisało się do zwią-
ku faszystów.

RZYM, 9. 11, (PAT) Wczorajsze posie-
dzenie Rady Ministrów trwało 6 godzin.
Według informacji „Giornale d'Italia”, na sta-
nowisko ambasadora włoskiego w Paryżu
Rada Ministrów desygnowała barona Avezza-
na, na stanowisko zaś ambasadora w Wa-
szyngtonie — ks. Caetani'ego. Dymisja Frassa-
ti'ego ze stanowiska ambasadora w Berlinie
została przyjęta. Ambasadorowie włoscy:
w Paryżu hr. Sforza, w Tokio Agliotti i
w Madrycie Fasciotti przeniesieni zostali
w stan spoczynku.

Wobec przewrotu w Turcji.

SCISŁY KONTAKT KOALICJI. PRZECIĘCIE KABLA TELEGRAFICZNEGO,
SOWDEPJA A ANGORA.

BORDEAUX 9 (PAT) General Charpy
w rozmowie z korespondentem „Petit Paris-
ien” w Konstantynopolu oświadczył, iż
uważa sytuację za bardzo poważną. Kemaliści,
jak donosi ten sam dziennik, przecieli pod-
morski kabel telegraficzny.

PARYŻ 9 (PAT) Wobec poważnej
sytuacji na Bliskim Wschodzie rządy: angielski,
francuski i włoski pozostają w ścisłym
i ciągłym kontakcie. Zdaje się, że Francja
i Anglja łatwo się porozumieją co do ostatecz-

nego otwarcia Konferencji lozańskiej, wobec
tego, iż w kołach politycznych angielskich
uznaje się konieczność szybkiego wszczęcia
rokowań.

BORDEAUX 9 (PAT) W Angorze od-
bývają się narady między przedstawicielami
rządu angorskiego i rządu Rosji sowieckiej
w sprawie przygotowania projektu traktatu
handlowego i nawiązania stosunków konsular-
nych.

O stabilizację marki niemieckiej.

OFERTY ZAGRANICZNE. W CELU STABILIZACJI WALUTY NALEŻY ZUŻYC
POŁ MILJARDA MAREK ZŁOTYCH. 2 LETNIE MORATORJUM. NIEMCY WYKRĘCAJĄ SIĘ
OD ODSZKODOWAŃ.

BERLIN 9 (wł) Oferty udzielenia po-
życzki, jakie Niemcy otrzymali, pochodzą
głównie od firmy bankowej „Lazar” w Bro-
thers, której głównym wspólnikiem jest finansi-
sta Franck, zaproszony przez rząd niemiecki
jako rzeczoznawca do Berlina. Oraz ofertę
od szwajcarskiego banku narodowego, który
oferuje podobno 100 milionów marek złotych.

BERLIN 9 (wł) Orzeczenie rzeczoznaw-
ców wręczone kanclerzowi Wirthowi opiera-
jąc się na stabilizacji marki w stosunku 3,000

do 3,500 za 1 dolar, przewiduje, że na cele po-
wyższe trzeba będzie zużyć mniej więcej po-
łowę zapasów złota w Banku Rzeszy, t. j. oko-
ło pół miljarда marek złotych. Wreszcie orze-
czenie przewiduje konieczność udzielenia
Niemcom moratorium co najmniej 2-letniego.

Rząd niemiecki przedłożył dziś komisji
odszkodowań nowe propozycje w odpowiedzi
na wnioski, wysunięte w raporcie komisji, któ-
ra prześle odpowiedź po powrocie z Paryża.
dokąd wyjeżdża 10 b. m.

Z Cieszyna.

KATOWICE 9 (PAT) Okręgowa Ko-
miśa wyborcza w Cieszynie komunikuje, że
wyborcy w okręgu cieszyńskim Nr. 40 dali
liście Nr. 8 — 4 mandaty, liście Nr. 7 — 1 man-
dat, liście Nr. 2 — 1 mandat, Nr. 16 — 1 man-
dat.

Z Nowego Sącza.

NOWY SACZ 9 (PAT) W wyniku gło-
sowania w okręgu Nr. 44 (Nowy Sącz) prawdo-
podobnie lista Nr. 1 otrzyma 3 mandaty, lista
Nr. 2 — 1 mandat, Nr. 8 — 1 mandat, i
Nr. 12 1 mandat.

WIADOMOSCI POLITYCZNE

Niepowodzenie Petruszewicza.

(wp) „Dyktator” ukraiński Petruszewicz
wyjechał do Londynu w zamiarze interwenio-
wania u rządu angielskiego o niedopuszczenie
do wyborów we Wschodniej Małopojsce. Tym
czasem nie został nawet przyjęty w angielskiem
min. spraw zagranicznych. Jesteśny przekona-
ni, że podobnego przyjęcia doznał „wystannik
„rządu” do Stanów Zjednoczonych, Nazaruk. 2

Z rady ministrów.

(wp) Dziś o godz. 5 po poł. odbył się
posiedzenie rady ministrów, na którym między
innymi omawiane będą sprawy, związane z
otwarcie Sejmu i Senatu, raz mającem na-
stąpić zaraz potem ustąpieniem rządu (2)

TELEFONEM Z WARSZAWY

PODWYZKA DLA URZĘDNIKÓW.

*) Ministerstwo skarbu, biorąc pod uwa-
gę ogromną w ostatnich czasach drożyznę, za-
mierza jeszcze w bieżącym miesiącu, wypłacić
urzędnikom państwowym pewne dodatki dro-
żyzniane. Wysokość tych dodatków nie jest je-
szcze ustalona. Prawdopodobnie jednak urzę-
dnicy państwowi otrzymają jednorazowy dodatek
drożyznany w wysokości 15 prc. całkowitego
uposażenia z dnia 1 października br. Ponieważ
w dniu 1 listopada wypłacono już 15 prc. do
płac październikowych, przeto łącznie z obecn-
mi zamierzonymi 15 prc. urzędnicy otrzymali
by 30 prc. podwyżki w porównaniu z pensją
październikową. (8)

Z OSTATNIEJ CHWILI

NOWE ARESZTOWANIA WŚRÓD
AGENTÓW BOLSZEWICKICH.

SIEDLCE, 9. 11. (wł) Onegdaj policja po-
lityczna aresztowała w Siedlcach trzynastu
niebezpiecznych agentów bolszewickich któ-
rzy kierowali organizacją „Zukunft”.

Nazwiska aresztowanych są następujące:
Mordka Frydman, Berek Szapiro, Judka
Zylbersztajn, Henoch Weinbaum, Zelig Fryd-
berg, Motel Grinberg, Chaim Korengaten, Icek
Przepiórka, Froim Śliwka, Majer Rybak, Be-
loch Westenhaus, Juda Blumen i Lejba Kahan.

Wszystkich aresztowanych przekazano
do dyspozycji sędziego śledczego.

PRZED KONFERENCJĄ W LOZANNIE.

GRATZ 9 (PAT) Do Bałogrodu przybył
dziś były prezydent ministrów Stambuliński,
którego powitali na dworcu przedstawiciele
ministerstwa spraw zagranicznych. O godz. 10
przed południem rozpoczęła się konferencja
Stambulińskiego z Pasiczem i Ninczicem. W
kołach rządowych, według informacji, istnieje
chęć do przywrócenia przyjaznych stosun-
ków z Bułgarią. (2)

Znaczenie Senatu.

Walka o jedno — czy dwuizbowość władzy ustawodawczej we wszystkich niemal państwach skończyła się na tem, że istnieją dwie izby: sejm i senat. Nie ulega wątpliwości, że taki sposób załatwienia rzeczy daje każdemu państwu gwarancję, że nie będzie się przy mowało ustaw lekkomyślnie pod wpływem chwil owej agitacji, lecz, że będzie się miało sposobność zbadania ich jeszcze raz w drugiej Izbie Tym sposobem druga izba, czyli senat, wywiera pewnego rodzaju kontrolę i jest zarazem wentylem bezpieczeństwa, chroniącym państwo przed przyjmowaniem praw niedość do brze obmyślanych, a przecież bardzo kosztownych. Gdybyśmy w Polsce od samego początku posiadali senat, niejedno niemądre prawo, które sejm uchwalił, nie byłoby weszło w życie nie byłoby przyprowadziło Polski o straty wielu miliardów.

Przy walce o Senat mówiono, że zaprowadzenie Senatu sprzeciwia się zasadom demokracji. Zasadom demokracji sprzeciwiałby się senat wtedy, gdyby się składał z samych ludzi niewybieranych przez ogół, lecz mianowanych i narzuconych. Jeżeli natomiast senat wychodzi z wyborów powszechnych, jest on równo demokratycznym jak Sejm. Dlatego też państwa, które przodują w prawach demokracji, wszystkie mają dwie izby ustawodawcze, m. i. nawet Czesi, u których w chwili tworzenia konstytucji przewagę mieli socjaliści.

Senat w Polsce, tak jak go Konstytucja ustaliła, stosunkowo bardzo mało ma praw. O wiele więcej praw ma Senat w Czechach, w Francji i innych państwach demokratycznych. Senat zatem żadną miarą nie sprzeciwia się zasadom demokratycznym.

To zrozumiały także doskonale nasze lewicowe stronnictwa i pierwotnie prawie wszystkie, za wyjątkiem socjalistów i żydów, były za Senatem; nazwały go tylko inaczej, dając mu nazwę „Straży praw”. Za taką strażą praw byli specjalnie piastowcy, a Narodowa Partja Robotnicza godziła się na Senat, żądała tylko, jak to wykazuje wniosek N. P. R. do artykułu 36 Konstytucji w drugim czytaniu, aby skreślić kilka punktów w art. o Senacie. Wtedy zatem Senat nie wydawał im się tak strasliwą zmorem, skoro sami na niego się zgodzili. Później jednakowoż enpeerowcy i witosowcy zmienili front i zaczęli gwałtownie zwalczać Senat na wet w tej samej formie, w jakiej go przewiduje Konstytucja polska.

Dlaczego? Nie były powodem wygłoszone przez nich względy demokratyczne, jak wiadać z poprzednich wywodów. Natomiast główną przyczyną było to, że oba stronnictwa do stały się w tym czasie pod wpływ specjalny lewicy, a mianowicie Belwederu, że wśród nich zapanowała wola Naczelnika Państwa i jego przyjaciół, że nakazy belwederskie dla tych stronnictw w tym czasie stały się najwyższym prawem.

Socjaliści byli zawsze przeciwni, ażeby w kraju jakimkolwiek były dwie izby, które wprawdzą do pracy ustawodawczej wielką rozważę. Żydzi i socjaliści powiedzieli sobie, że łatwiej uzyskają przewagę w Sejmie, aniżeli w Senacie i dlatego tak ostro występowali przeciwko Senatowi, lękając się, że przez to zmniejszą ich własne wpływy.

Główną jednakowoż przyczyną opozycji lewicy kół belwederskich było coś innego. Gdziekolwiek istnieje Senat, tam on razem z Seimem wybiera prezydenta państwa. Senat za tem na tę czynność wyboru prezydenta wywrzeć może poważny wpływ, i jeżeli Senat, jak to zwykle bywa, składać się będzie z ludzi starszych, doświadczeńszych, będzie w nim prawdo podobnie obóz narodowy silniejszy, aniżeli w Sejmie. Przy wyborze prezydenta każdy poseł do Sejmu i Senatu, równy ma głos. Lewica za tem obawiała się, że przez utworzenie Senatu wzmocnią się głosy obozu nie podlegającego wpływom socjalistów, żydów i Belwederu. I dla tego nagle przyszła komenda, ażeby wszystkie stronnictwa, związane z Belwederem, odezwały się przeciwko Senatowi. To się też stało jedno

myślenie.

Mimo to wszakże zdołano już osłabić Senat nie zdołano go jednak usunąć. Stanowisko w kwestji Senatu jest jednym tylko powinnym dowodem tego, jak bardzo Narodowa Partja Robotnicza poszła pod komendę lewicy, jak bardzo ona już nie pyta o dobro kraju, lecz czyni to, co jest w interesie socjalistów i żydów.

Wybory do Senatu wobec tego niezmierzają być ważną rzeczą. Nie wolno nikomu zanie dbać wyborów do Senatu. Zbyt ważne od pomyslnych wyborów tych w Polsce zależą sprawy.

W dniu 12 listopada r. b. każdy uprawniony do głosowania winien znowuż oddać swój głos na listę do Senatu nr. 8

Listy z Górnego Śląska.

(GORĄCZKA WYBORCZA CZĘŚCIOWY WYNIK GŁOSOWANIA SPADEK MARKI NIEMIECKIEJ SKUTKI SPADKU PROBY ZARZĄDZENIA PRZECIWKO DROŻYZNIE. SPORT GÓRNOŚLĄSKI)

(Od własnego korespondenta.)

Katowice 8 listopad 21 r.

Dzień 5 listopada był świętem narodowym na Górnym Śląsku, ponieważ pierwszy raz po tylu latach niewoli głosować mogli Górnoślązacy, jako wolni obywatele.

Gorączka wyborcza doszła do punktu kulminacyjnego. Lewica nie przebiegając w środkach starała się wyjść zwycięsko z wyborów, a więc do sołki z Niemcami i komunistami stanęła wrogo przeciwko Blokowi narodowemu, oczerniając go w ohydny sposób. Lecz tak jak w wyborach do sejmu śląskiego, tak i w wyborach do sejmu warszawskiego została pokonana, bo jak donoszą prywatne telegramy, dotychczas wynik jest następujący:

Powiat katowicki: Bl. nar. 12,802 gł. N. P. R. 6290, P. P. S. 3353, Niemcy 13,710, komuniści 1327, ludowcy 0. Powiat rudzki: świętochowski, tarnogórski: Bl. nar. 15340, N. P. R. 5997, P. P. S. 7135, Niemcy 10274, k. 745, ludowcy 128. Powiat pszczyński, rybnicki: Bl. nar. 11567, N. P. R. 6290, P. P. S. 3353, Niemcy 6954, k. 99, ludowcy 414.

Wynik więc dla „Lewicy, P. P. S. i Piastowców” bardziej niepomysłny aniżeli w wyborach do Sejmu Śląskiego. Jedynie na tym zyskali Niemcy, bo poważną liczbę głosów w stosunku do poprzedniego rezultatu. Fałszywa „polityka” lewicowców wyszła na nich na szkodę, a wrogom na pożytek. Słusznie powiada przysłowie: „Mądry Polak po szkodzi” które oby nie chciało się zemścić na lewicy.

Ustawicznie wahając się marka niemiecka o tendencji zniżkowej powoduje, jak w Niemczech, tak i na Górnym Śląsku przesilenie gospodarcze. Drożyzna z godziny na godzinę wzrasta w zawrotnym tempie. Różni ludzie łamią sobie głowy, jakby zapobiedz dalszemu podwyższaniu się cen za artykuły pierwszej potrzeby. Przywódcy Związków zawodowych wpadli na ryzykowny pomysł, który wnieśli

na forum Sejmu. Projekt ich żąda od koncernów przyznania konsumowi rob. 100,000 ton węgla, który chce sprzedać kupcom zagranicznym, a zysk obrócić na zniżenie cen artykułów pierwszej potrzeby, nie licząc się z tym, że przekracza to kompetencje sejmu krajowego. Koncerny są niczem innym tylko trustem, a ani prawo niemieckie, ani w Polsce takowe nie istnieje, które zezwalałoby na trusty. A więc raczej powinni byli żądać zniesienia koncernów, anulowania umów kopalni z koncernami, a kopalnie winny sprzedawać węgiel każdemu kto go zamówi.

Handel węglem jest niezdrowy, tak dalece, że polski kupiec węgla dostać nie może, tylko żydzi i Niemcy i to w nieograniczonej ilości. Dyrektor-niemiec węgiel ma tylko dla Niemców i zagranicy za franki i dolary. A więc gdyby dało rozbić się koncerny, zyski szłyby zamiast do Berlina, do Warszawy.

Walka ta musi być wcześniej, czy później przeprowadzona.

Pomimo niekompetencji sejmu krajowego wniosek przyznania 100,000 ton węgla został uchwalonym przez wniosek rządowego, przyznającego 3 miliardy na żywność dla Śląska.

Na tymże posiedzeniu Sejmu były rozpatrywane: pobory dla emerytów ścięcia zaległego podatku węglowego i położenia finansowego gmin, poczem posiedzenie odroczone do 7 b. m.

Wielką niespodziankę sprawiała „Pogoń” katowicka bijąc mistrza górnośląskiego „Ruch” 6:0. Poziom gry wysoki. Pogoń młody klub (tego roku założony) zaczyna wysuwać się na czoło drużyn górnośląskich i jeżeli dalej poziom gry w Pogoni będzie się podnosił, to na drugi sezon zdobędzie tytuł mistrza, co się jej słusznie należy, a także może się stać groźną dla klubów polskich. J.K.

Kronika zagraniczna

Ślub Wilhelma.

(x) W południe 6-go b. m. w Doorn od był się ślub cywilny, eks-cesarza Wilhelma dokonany przez burmistrza Doornu, poczem były kaznodzieja nadworny Vogel z Poczdamu pobłogosławił związek w kościele. Świadkami byli hr. von Lanian, generał von der Goltz, generał Lisemann. Wilhelm był w uniformie czerwonym. Pogłoski, że po ślubie odbędzie się ce remonja koronacyjna nie potwierdziły się. Początkowo zamierzono koronacji nowej mał-

żonki Wilhelma na królową Prus, później zamiechano tego zamiaru. Wszyscy goście opuścili Doorn po obiedzie. (6)

Państwa koalicyjne przyznają Polsce Galicję Wschodnią.

(x) Na zapytanie rządu polskiego odpowiedziały rządy francuski, angielski i włoski, że nie będą robić trudności Polsce w sprawie Wschodniej Galicji i godzą się na przyznaną Galicji Wschodniej autonomję. (6)

NA MARGINESIE.

Do zwycięstwa.

Czerwień na ósemkę
Pisze dziś paszkwile,
Bo piąty listopad
Dotknął ją niemile.

Zwie czarna reakcja
Finis Polski wróży,
Dość jednak nam dwójek,
Brudów i kałuży.

Dość czerwonych rządów,
Anarchji, nieładu,
Nowych sił i prądów,
Nowego nam ładu....

Terror, demagogia
Skutku nie odniosły.
Zwycięstwo ósemce
Jedynie przyniosły.

Cześć Wam Towarzysze
Znaku czerwonego,
Niezaprzępaście
Teraz nic polskiego.

Nie kupicie duszy
Polskiego narodu,
Dość Waszych obietnic
I waszego miodu.

Do urny świadomy
Świadomy dziś staje,
Na dwóki i piątki
Kapać się nie daje.

Choć dziś na ósemkę
Patrzycie z nadzieją,
Lecz ich andydaci
Mrzonki te rozwieją.

Walcząc demagogią
Straciliście wiarę,
A przesileniami
Przebraliście miarę.

Zagrały dziejowe
W roku tym kuranty
Niech żyje nasz Haller
I Wojciech Korianty,

(7)

(A. S.)

Wzrost liczby słuchaczy na uniw. polskich.

Z okazji uroczystego otwarcia roku szkolnego w politechnice warszawskiej wygłosił prof. W. Świętosławski bardzo ciekawy wykład o uczelniach wyższych, jako środkach masowego kształcenia młodzieży, podając godne uwagi liczby statystyczne. Widzimy z nich poważny wzrost liczby słuchaczy uniwersytetów w Polsce. Unaoznici to tabliczka poniższa:

	Rok 1916 20	Rok 1921 22
Warszawa	4312	7522
Kraków	3760	4522
Lwów	2892	4737
Poznań	1580	3283
Wilno	657	1719
Lublin	574	1120

Ogółem zatem w r. 1919 | 20 liczba słuchaczy w 6 uniwersytetach polskich wynosiła 13,775 osób, gdy w r. 1921 | 22 już 23,013. Liczba słuchaczek wynosiła procentowo w obu latach 25,4 proc. i 22,4 proc., czyli wykazała spadek.

Politechniki polskie w latach pomienionych miały słuchaczy: Warszawa 2041 i 4112; Lwów 1376 i 2230. Akademia górnicza w r. 1921 | 22 liczyła słuchaczy 282; szkoła główna gospodarstwa wiejskiego w tymże roku 761. Ogółem 4 powyższe uczelnie liczyły słuchaczy w r. 1919 | 20 — 3417 a w r. 1921 | 22 — 7385. Procent kobiet wynosił 4,7 proc. oraz 4,4 proc. czyli również wykazuje spadek.

Ogólna liczba słuchaczy wyższych uczelni w całej Polsce wynosiła: w r. 1919 | 20 20,037, roku zaś 1921 | 22 — 34085. Liczba kobiet w wyższych uczelniach i tu wykazuje spadek z 25,4 proc. w roku 1919 | 20 do 20,0 proc. w roku 1921 | 22.

W państwach zachodnich w r. 1912 wypadało na milion ludności około 1200 osób z wyższym wykształceniem, a mianowicie: Niemcy 1270; Francja 1210; Austria 1240; Szwajcaria 1247.

W Polsce przy 26 milionach ludności licząca 34,000 słuchaczy wykazuje iż nie jesteśmy w tyle poza Zachodem. Nasuwa się jeszcze jedno pytanie.

Otóż w przybliżeniu, ilu ludzi z wyższym wykształceniem potrzeba w naszym kraju?

Potrzeba nam: urzędników państwowych i wojskowych 30,000, sił technicznych 20,000 nauczycieli wyższych i średnich 20,000 lekarzy, weterynarzy i aptekarzy 15,000 handlowców, bankowców i pracowników biurowych.

wych technicznych 15,000; innych zawodów 15,000 osób, z wyższymi wykształceniem na emigracji 5,000. Razem 130,000. (7)

WIADOMOSCI Z KRAJU.

Żydzi a lwowska Intendantura.

(K.) Dostawę siana i stony do intendantury lwowskiej mają: Katz, Botwin i Spka, to znaczy żydzi, których się już nie ma odwagi wymienić.

W Radziechowie wynajęto agentów żydowskich, którzy do 40 wagonów dziennie załadowują „towar”.

Ponieważ jest przepisana kolejność transportów, żydzi przywożą do Radziechowa in blanco wystawione poświadczenie Intendantury lwów. Sekcji żywnościowej wydział VI, ze wszystkie transporty, które nadają się pilne. Prócz tego intendantura wywiera odpowiedni nacisk na lwowską dyрекcję. Czy też rzeczywiście te wszystkie wagony są zarezerwowane jedynie dla transportów wojsk? (5)

Rozstrzelanie szpiega ukraińskiego.

(K.) Przed kilku dniami w nocy w czasie rozmowy komendy wojskowej w Kamionce Strumiłowej stwierdzono, że ktoś na linii włączył się i podsłuchuje. Wysłany patrol schwycił w pewnym punkcie ukr. bojówkacza, który włączył się do linii i podsłuchiwał w celach szpiegowskich. Szpieg ten został rozstrzelany. (5)

Ujęcie szajki świętokradców.

(K.) W ostatnich czasach zaszły rozliczne świętokradstwa, między innymi w Iłowcu pod Czempiniem. Świętokradcy włamali się w nocy z 17 na 18 października do tamtejszego kościoła katolickiego i przywłaszczyli sobie złoty kielich, bogato zdobiony, pochodzący z wieku siedemnastego i patynę. Policja śledcza po długich mozolnych zabiegach wpadła wreszcie na trop złoczyńców, którzy przyznali się do haniebnego czynu. Są nimi 20-letni Ignacy Michalski i 32-letni Antoni Brédow ze Sremu. Pomocnymi byli im niejaki Kowalski Florian lat 20, Michalski Jan lat 14 i 53-letni Michalski Mieczysław, wszyscy ze Sremu. Cała szajka znajduje się już pod kluczem. Złoczyńcy zeznali, że kielich potukli siekierą w lesie i sprzedali go następnie cyganom. Odcinając jeden drugiego, przyznali się podczas indykcji do szeregu innych jeszcze kradzieży. (5)

Niebezpieczeństwo.

„Żyd nie może być zachowawcą w społeczeństwie europejskim, gdyż ciążby nawet to sobie dla jakichś względów postanowił. Cała tradycja tego społeczeństwa jest mu obca, sprzeczna z tem wszystkiem, z czem się dusza żydowska w ciągu niezliczonych pokoleń zrosła. Ze wstętem traktuje on całą przeszłość ludów europejskich, żywi nienawiść do ich religii, na wszelką zaś wyrosła wśród tych pokoleń hierarchję patrzy, jako na uzurpatorkę stanowiska, należącego się ludowi wybranemu”.

W ten sposób określił R. Dmowski w swym „Upadku myśli konserwatywnej” stosunek żydów do całokształtu dorobku europejskiej kultury. Wyraz „zachowawca” użyty tu jest nie w znaczeniu wyrazu „reakcjonista” co oznacza człowieka o dążeniu do przywrócenia dawnych stosunków prawnospołecznych, ale „zachowawca” w rozumieniu Dmowskiego jest ten, kto umie szanować duchowy dorobek pokoleń przeszłych, korzystać z niego, stosować go w tworzeniu prawdziwego postępu. Postęp prawdziwy bowiem nie zależy od wielkiej liczby uchwalonych i wcielonych

w życie reform, ale od planowej i ciągłej działalności, mającej na celu, po pierwsze: stwarzanie dobrobytu materialnego, po drugie: zwiększanie duchowego dorobku przodków. Działalność ta musi być oparta na łączeniu nowych zdobyczy w nauce i technice z pewnymi czynnikami psychicznymi, wytworzonymi przez rozwój historyczny w duszy narodowej. Jeżeli nieuwzględnione są te historyczne czynniki, jeśli naród zejdzie z drogi swej historii, cywilizacja narodowa ulega katastrofie.

Otóż chcę tutaj mówić o bardzo szkodliwych wpływach, jakie wywierają żydzi na nasze życie narodowe, jak starają się świadomie a często instynktownie wprost sprowadzić nas z drogi naszej historii; w tym celu biorą pod uwagę jedną, lecz niewątpliwie najważniejszą dziedzinę życia społecznego: szkołę. Charakterystycznym jest wciskanie się żydów do polskich szkół średnich. Choć mają często swoje gimnazja, gdzie znalazłoby się miejsce dla nich, to jednak choć jeden, dwóch żydów do klasy wcisnąć się musi. Lepiejby, zda mi się, było dla nas, gdyby otwierali swoje gimnazja, bo nie wnosiliby rozkładu do polskiej szkoły. Bo nie idą tam poto, aby się polonizować, przyjmować naszą kulturę, ale poto, żeby w duszę naszej młodzieży wszczepiać jad nienawiści klasowej, zobojetnienia religijnego, ślać najochoydniejsze hasła talmudu. Błędem jest mniemanie, że większość uczniów polskich zpolonizują mniejszość żydowska — za bar-

dzo wyodrębniają się, odgraniczają się od naszego społeczeństwa, zasada tradycyjnego u nich ekskluzywizmu zbyt jest u nich rozwinięta, aby po trzech, czy czterech latach pobytu w szkole już się wynarodowili.

A co mówić o polskich uniwersytetach? Na I roku wydziału prawnego w Uniwersytecie Warszawskim — jeśli się nie ma kolegów — Polaków, z którymi uczęszcza się na wykłady — trudno znaleźć sobie sąsiada-Polaka, Polaka w znaczeniu narodowym. Gdzie spojrzysz — semicka twarz! Znamiennym objawem jest, że ta inteligencja żydowska — uczniowie i studenci — to sami komuniści, choć do tego wyraźnie się nie przyznają. Propagują sami czytają literaturę publicystyczną i naukową, podważając zasadnicze podstawy naszego, państwowego ustroju. Jeżeli zalew naszych uczelni przez żydów nadal będzie tak liczny, tak wielki, jak dotąd się działo, to zagrożenie nam, a w szczególności młodzieży naszej rozkładem wszelkiego poczucia nie tylko solidarności narodowej, ale nawet społecznej nie tylko bowiem wyrwywają oni nam z duszy ideały narodowe, ale niszczą wszelki instynkt społeczny przez gorliwe krzewienie nienawiści klasowej, chcąc nas zamienić w jakąś anarchiczną gromadę bez wewnętrznej więzi moralnej.

Duchu wolnego Narodu — zbudź się i walcz!

ZYGZAKI.

Czy p. Ponikowski został wybrany?

W śródownym numerze 307 na pierwszym miejscu tłustym drukiem podaje „Kurier Łódzki” że p. Ponikowski został wybrany w Świecianach na posła.

We wczorajszym numerze (308) podaje „Kur. Łódz.”, że w Świecianach wybory zostały unieważnione i odbędą się po raz drugi 9 b. m.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Dziś: Piątek 10 listopada Andrzeja

Wschód słońca g. 6 m 24

Zachód g. 4 m. 17

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 53)

„Peer Gynt”

Teatr „Spala” (Cegielniana 13)

Filarmonia (Dzielna 20)

8 konc. — Wielk. — konc. symf.

„Casino” (Piotrkowska 87)

„Tajemnica przystanku tramwajowego”

„Luna” (Przejazd 1)

„Męcząca śmierć”

„Odeon” (Przejazd 2)

„Hrabianka bez nazwiska”

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Wiele hałasu o nic”

„Nowości” (Piotrkowska róg Główniej)

„Rok 1863”

— Kalendarzyk historyczny.

1444 Zgon króla Władysława Warneńczyka w bitwie pod Warną.

Wiadomości bieżące

— W sprawie wewnętrznej pożyczki złotej.

b) Celem skoordynowania akcji propagandy na rzecz wewnętrznej pożyczki złotej wojewoda łódzki zwrócił się do komisarza rządu na m. Łódź oraz do starostów województwa łódzkiego z okólnikiem, aby ułatwiali osobom oraz instytucjom powołanym do rozpowszechnienia pożyczki, w czynnościach związanych z ich pracą. (2)

— Ważność przekazów czekowych P. K. O.

Władze pocztowo—telegraficzne stwierdziły, że niektóre urzędy pocztowe P. K. O. po upływie dni 30—tu, zamieszczają na tych przekazach uwagę: „Termin płatności minął.”

Ze względów powyższych władze pocztowe wydały zarządzenie, w którym wyjaśniają, że przekaz czekowy ważny jest dwa miesiące, licząc od daty, wyłożonej na przekazach pieczęcią urzędową P. K. O.

Dopiero po upływie tego terminu winien być przekaz zwrócony do P.K.O., względnie do właściwego oddziału. Jednocześnie winny być podane powody nieuszkodzenia wypłaty. (8)

— Ulgi kolejowe dla emerytów.

Ministerjum kolei żelaznych wyjaśniło, że ulgi przejazdowe dla emerytowanych pracowników kolejowych, przyjętych ponownie do służby czynnej w charakterze pracowników nieetatowych lub kontraktowych, mogą być przyznawane bez wymagania przesłужenia 2-letniego okresu czasu na kolei, a to z uwagi na ich poprzednią służbę w kolejnictwie. Na tych samych warunkach mogą być przyznawane ulgi przejazdowe również rodzinom takich pracowników.

Natomiast pracownicy kontraktowi i nieetatowi ulgi przejazdowe mogą uzyskać dopiero

Nabożeństwo żałobne za dusze

S. † P.

Bronisława i Radzisławy małżonków Psiragowskich

odbędzie się w dniu 11 listopada 1922 r., o godzinie 9 i pół rano w kościele rz. kat. Sw. Krzyża przed Wielkim Ołtarzem.

1473b)

RODZINA.

ro po dwóch latach służby kolejowej (6)

— Osobiste.

b) Sędzia okręgowy B. Witkowski mianowany został wice prezesem sądu okręgowego w Łodzi.

— Bezpłatne szczepienie ospy ochronnej.

Wydział Zdrowotności Publicznej komunikuje, że począwszy od dnia 8—go listopada odbywać się będzie bezpłatne szczepienie ospy ochronnej w ciągu całego roku, niezależnie od przymusowego dorocznego szczepienia w maju.

Bezpłatne szczepienie ospy powierzone zostało czterem niżej podanym lekarzom, do których zgłaszać się należy w tym celu w godzinach przyjęć tj. między 4—tą, a 6—tą pp. 1 dr. Prechner ul. Zawadzka Nr. 19, 2) dr. Haberla — Sienkiewicza 34, 3 dr. Cugler — Piotrkowska 101, 4 dr. Sądowski Piotrkowska 120. (8)

— Uprawa nieużytków.

b) Statystyka województwa łódzkiego wykazuje około 250,000 mg. czyli 8 proc. ogólnej przestrzeni nieużytków. Wobec tego urząd wojewódzki zwrócił się do powiatowych sejmików na terenie województwa łódzkiego z okólnikiem wyjaśniającym o sposobie użycia tych nieużytków oraz z włączaniem komisarzy ochrony lasów zobowiązanych udzielać wszelkich informacji w sprawach powyższych. (2)

— Zlikwidowany strajk biuralistów.

b) Jak wiadomo od kilku dni trwał strajk biuralistów w przemyśle włókienniczym. Wskutek przedłużającego się strajku zamknięta została „Widzewska Manufaktura” oraz kilka innych przedsiębiorstw. Celem zlikwidowania zatargu okręgowy inspektor pracy zawiązał do siebie przedstawicieli związku pracowników biurowych z którymi odbył dłuższą konferencję, w której oświadczył, że opinia ministerstwa handlu i przemysłu oraz ministerstwa pracy zaskarżoną została do najwyższego trybunału administracyjnego. Wobec czego należałoby obecnie przystąpić do pracy i zlikwidować dezrobocie. Delegaci oświadczyli, iż wierzą, że sprawa zostanie dla nich pomyślnie załatwiona przystępując do pracy. W ten sposób strajk został zakończony i 2 „manufaktura widzewska” uruchomiona. (8)

— Kary za lichwę.

b) Komisarz rządu na m. Łódź skazał w drodze administracyjnej właściciela składu towarów kolonialnych przy ul. Zgierskiej 18 Izraela Goldszajna za przekroczenie rozporządzenia o ujawnieniu cen oraz za pobieranie zbyt wysokich cen i brak rachunków na milion marek grzywny.

Następnie syna tegoż Mordkę, który sprządał za dowolną cenę worek cukru oraz odmówił wydania rachunku — na miesiąc bezwzględniego aresztu. (8)

— Walka z brudem.

1) Za antysanitarny stan w posesjach spisano protokury celami pociągnięcia do odpowiedzialności właścicieli posesji. Przy ul. Piotrkowskiej 117 Przeglądanej 113, 114.

126, Ozorkowskiej Nr. 3, 4, 6, 9, 16, 22 i Włodzka 163. (2)

— Przeciwno przepisom.

1) Za używanie niestęplowanych ciężarów w sklepach pociągnięto do odpowiedzialności właścicieli sklepów Komolewska Władysławę przy ul. Przeglądanej 82, oraz Pakulę Helenę przy ul. Częstochowskiej 4.

Za nieoświetlanie klatek schodowych pociągnięto do odpowiedzialności właściciela domu przy ul. Puszej 13. Nozema Nuchema. (2)

Wynadki i kradzieże.

— Rzeczy do odebrania w urzędzie śledczym.

W tutejszym urzędzie śledczym praw właścicieli mogą odebrać dwie obligacje po 5,000 mk., dwadzieścia kawałków manufaktury (Podszewki) 4 kawałki szeregu towaru, 59 chustek letnich mniejszych, oraz 22 metry manufaktury. Rzeczy te są odebrane złodziejom lub też znalezione. (2)

— Przywłaszczenie.

1) Djamant Chi, zam. w Sieradzu zobowiązał się przewieźć Jankłowi Chabielskiemu w Łasku z fabryki Kochańskiego przy ul. Ogrodowej 5 100 kilo alunu wartości 450 tys. mk. Towar do miejsca wyznaczonego nie dostarczył, przywłaszczając go sobie. (2)

— Oszukał się.

1) Mergel Karol lat 43, zam. przy ul. Główniej 135 zameldował do VI kom. P. P. iż przy wyjściu z pociągu na stacji Łódź-Kaliska powierzył na chwilę jednemu z pasażerów, z którym razem przyjechał paczkę z garderobą i żywnością wartości 80 tysięcy z którą ów jegomość znikł. Dochodzenia w toku. (2)

— Blacha zamiast złota.

1) Kolkorski Józef zam. we wsi Osiny, kupił u nieznanych osób kawałki złota przy ul. Piotrkowskiej Nr. 10 kuka obraczek srebrnych rzekomo złotych za 55 tysięcy mk. które jak się później okazało były blaszane oszusta udało się złapać. (2)

— Antymilitaryści.

1) Za uchylanie się od poboru wojskowego zostali aresztowani Woicki Izrael, zam. przy ul. Kilińskiego 18 Tomdowski Icek, Pomorska 1 oraz Spicha Józef, Rozwadowska 27. (2)

— Potajemny ubój koni.

1) W dalszym ciągu skonfiskowano w jatce Zalewskiego przy ul. Sosnowej 16 mięso koniskie pochodzące z potajemnego uboju koni odebrane mięso przesłano do Rzeźni Miejskiej. (2)

— Obiecująca latorośl.

1) Zamieszkała przy ul. Bednarskiej 10, Majda Marianna, zameldowała do XII kom. PP., iż syn jej Marian lat 15 skradł z mieszkania 2 pierścionki złote 5 % z perełkami wartości 25 tys. mk. (3)

— Kradzieże.

1) Karolowi Rogłowi, zam. przy ul. Placu Dąbrowskiego 2 służącą jego Hausler Olgę skradła 80 tysięcy mk. i zbiegła.

Helenie Sajdak, zam. przy ul. Kilińskiego 79 nieznanego złoczyńcę skradł w bramie domu przy ul. Piotrkowskiej Nr. 17 sakiewkę zawierającą 100,000 marek.

Wszystkie one pójść powinny na listę nr.

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!

Będąc wczoraj w mieszkaniu u jednego ze znajomych ze zdziwieniem zauważyłem listę Zarządu Koła Delegatów Opiek Szkół powszechnych, zalecającą kandydaturę Dr. Kopcińskiego na senatora z listy Nr. 2. Zdawało by się, że celem Koła Delegatów jest opieka nad oświatą powszechną a nie zalecanie kandydatur tej lub innej partii politycznej.

Odezwa ta nazywa Dr. Kopcińskiego największym szermierzem o oświatę powszechną w Polsce. I tu, zdaje się mnie, jest przesada. Nie negując zasług Dr. Kopcińskiego na polu oświaty, muszę jednak uznać, że ci mają większe zasługi, którzy za czasów rosyjskich szerzyli potajemnie oświatę ludową, gdy się ryzykowało wolność i majątek a nie dziś, gdy za oświatę i społeczeństwo i rząd nagradzają danego osobnika.

Zresztą, jeżeli rzeczywiście Dr. Kopciński ma zasługi na polu oświaty, to tembardziej nie trzeba by go wybierać na senatora, aby nie usunął się od oświaty w Łodzi.

Rozumie się, że typ oświatowy, jaki by chciał szerzyć Dr. Kopciński, jako bezwyznani-

owy napewno nie jest pożądany dla większości rodziców a i zadaniem senatu nie jest oświata, a tem więcej zahamowanie niebzdolnych praw, uchwalonych w Sejmie.

Na drugi dzień dowiedziałem się od jednego z członków Zarządu tegoż koła, że większość jego nawet nie wie o takiej uchwale.

Zapytuje wobec tego, na jakiej zasadzie Koło Delegatów Opiek Szkół Powszechnych zamiast zajmować się oświatą schodzi na tory walk politycznych i zaleca jednego z kandydatów lewicowych, gdy większość społeczeństwa niedwuznacznie wypowiedziała się przeciw jakiegokolwiek polityce w szkołach powszechnych. A cóż na to rodzice!

Z poważaniem

J. Pogonowski, radny miasta

Łódź, dn. 9-11 1922 r.

Przemysł i handel

Ceny złota.

(-) Polska Krajowa Kasa Pożycz. płaciła dziś za: rubla złotego—7192 marki polskie, markę złota—3330, austriacką koronę złota—2832, złota jednostkę monetarną Unii łacińskiej (frank złoty)—2692, gram złota próby

nienniższej, jak 900-1000—2692, gram złota próby nie niższej, jak 750-1000—83363.

Giełda łódzka.

z dnia 9 b. m.

Dolary St. Zjedn.
Franki francuskie
Funtki angielskie
Korony czeskie
Marki niemieckie
Miljonówka

15,975
995—970
515
190

Giełda warszawska

Dol. St. Zjed.
Marki niem.

15900
1,90

Franki franc.
Funtki

1050
70225

Człeki i wpłaty.

Belgia
Berlin
Gdańsk
Praga

875

1,90

1,90

520

Łondyn

Nowy Jork

Paryż

Wiedeń

71,430

15,900

970

22,00

Akcje.

Bank hand.
" Dyskont
" Kredyt
" Zjed. z pol.
Cukier
Drzewo
Lilpop
Częstocice

22,500

13,300

10,500

5700

27,500

3500

25,850

265000

Ostrowiec

Radzki

Starachowice

Żyrardów

Borkowski

Zegluga

Jabikowscy

Naita

39,500

15,500

19,600

460,000

3750

1925

3850

2950

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wojskowych w sprawie rejestracji wszystkich obywateli Państwa Polskiego, posiadających stopnie oficerskie, względnie równorzędne.

Na mocy Ustawy Sejmowej z dnia 17 czerwca 1919 roku „O spisie oficerów” oraz art. 107 Tymcz. Ust. „O powszechnym obowiązku służby wojskowej” (Dz. Praw Król. Pol. Nr. 13/18, pkt. 28.) zostali powołani do rejestracji w terminie od dnia 1/VII 1922 r. do dnia 31/VII 1922 r. wszyscy obywatele Państwa Polskiego, posiadający stopnie oficerskie, wzgl. równorzędne, bez względu na to czy stopnie te uzyskali w armiach obcych, polskich formacjach wojskowych, czy też w Armji Polskiej.

Pomimo nakazanego terminu rejestracji, część oficerów zgłasza się do niej jeszcze, co powoduje opóźnienie wydania listy starszeństwa oficerów rezerwy.

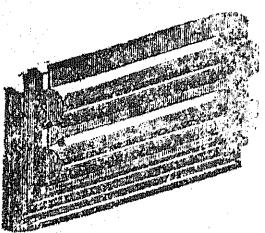
Z dniem 1-go grudnia 1922 r. zamykam czynności rejestracyjne w Powiatowych Komendach Uzupełnień. Po tym terminie Komendanci P. K. U. żadnych zgłoszeń przyjmować nie będą. Listą starszeństwa oficerów rezerwy będą objęci tylko ci oficerowie rezerwy, którzy zgłoszą się jeszcze do rejestracji przed ostatecznym terminem, to jest przed 1-ym grudnia 1922 roku.

Minister Spraw Wojskowych

(—) SOSNKOWSKI

Generał Dwyżj.

4621b2)

TANIO

oddamy większą ilość

dachówki

(marselskiej i karpiówki)

i cegły.

W. Nowakowski i Synowie

POZNAN, Przemysłowa 32.

4630:2

TOWARY BŁAWATNE Bielizniane, kostjumowe, pal-
totowe. Po cenach konkurencyjnych sprzedają

ŁÓDŹ

Piotrkowska № 141

STELZNER i WEBER

4125dc

ZARZĄD

T-WA WZAJEMNEGO KREDYTU

W ZGIERZU

niniejszym zawiadamia p. p. Członków,
iż w dniu 23 b. m. o godzinie 4-ej
po południu odbędzie się

Nadzwyczajne

Walne Zgromadzenie

Członków Towarzystwa z następującym
porządkiem dziennym;

- 1) Wniosek Zarządu w sprawie przekształcenia Towarzystwa na Spółkę Akcyjną.
- 2) Wolne wnioski.

4628b1

NAJWIĘKSZY MAGAZYN W ŁÓDZI

Chrześcijański Jarmark Łódzki

44 Piotrkowska 44

U nas najtaniej, bo na I piętrze,
Polecamy obficie zaopatrzone w modne i sezo-
nowe towary wszystkie nasze działki.

Wełny. Kamgarny na garnitury, palta i suknie.
Podszewki. Białe towary bielizniane. Ręczniki.
Barchany. Flanela. Chustki. Paopy. Kołdry. Try-
koiaże. Galanterie. Obuwie. Gotowe ubrania.
Palta damskie, męskie i dziecięce. Własna pra-
cownia krawiecka wykonywa zamówienia.

UWAGA: P.P. Urzędnikom i Urzędniczkom jak
również szerszym sferom naszego społeczeństwa
sprzedajemy na raty.

(4544K7

Dr. H. Kożanier

Choroby skórne, weneryczne
i moczopłciowe.

Dzielnia № 9.

Przyjmuje od 9—11 i pół i 4—8

nie od 2—5. (4458d25

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenery-
cznych i skórnych

Ul. Ewangelicka 2. Godz przy-
jęć od 9—2 i 6—8.

Panie od 5—6 364

Dr. Eugenia Berszuni

Piotrkowska 121

Choroby kobiece i weneryczne
kobiet. Przyjmuje od 12—1
od 4—6, w niedzielę i świę-
ta od 9—12 4458d10

Dr. STANISŁAW

Sienkiewicza 29.

Choroby wener. i skórne,
Przyjm. 9—10, 15—7 (4316d9

Płace

150% drożej kupuję brylan-
ty, złoto, srebro zegarki, stare
rezy, oraz różną biżuterję
Konstantynowska 7 Milich
prawa obcyzna I-sze piętro
3609k

Okazja!

Duży wybór używanej biżuter-
ri, obrączki ślubne złote, pierścio-
ły złote, zegarki srebrne i met-
lowe t p, Sklep komisowy W.
Rukowski Główna 33 (4376k10

Korespondenta (ri)

samodzielnego z handlową ruty-
ną piszącego na maszynie po-
szukuj Chrześcijański Jarmark
Łódzki Piotrkowska № 44.

(4644d)

Ogrodnik

poszukuje w pobliżu m. Łodzi,
dzierżawy ogrodu owocowego
z kawałkiem ziemi, lub współ-
nego interesu ewentualnie po-
sady, mieszkania niezbędne. Ad-
res ul. Sienkiewicza 51, M. Ol-
zewsk. 44 65d1

LALKI

przyjmuje do reperatury, pe-
ruki z naturalnych włosów,
odświeżanie główek ce uluj-
dowych oraz specjalny dział
pouwia dziecięcego. Nawrot
7 m. 5 parter. (4560K2

Precz z tandetą!

Wszystco kupujcie tylko u **Inwalidów Wojennych**
Piotrkowska 183

Obuwie własnego wyrobu damskie, męskie i dziecięce.
Jak również przyjmuje się reperacje wszelkiego rodzaju.

Spieszcie a przekonanie się że można kupić ta-
mo dobre i ładne, a tem samem poprzecie **Prace**
Inwalidów. (4622K3)

Ożeni się

z panną lub bezdzietną wdową zamożny kawaler. Wymaga-
ne: wiek do 26 lat, polka, posag. Pośrednictwo rodziny
lub znajomych b. pożądane. W razie nie podania bliższego
adresu odpowiedzi proszę szukać w ogłoszeniach pod Nr. 8
Założenia pod „Zona” w Rozwoju. (4624K1)

SZKOŁA TANCA W. LIPINSKIEGO
Piotrkowska 108

przyjmuje zapisy na przywiezione z Paryża nowości: BA-
LANCELLO, JAVA, TANGO, MILONGA. Informacje: Ewan-
gielicka 17, front III p. (4626K2)

Sprzedaj szybko okienno

oraz szklenie okien Główna 14 Olejnicza 11. (4697K3)

Drukarnia Dziennika
„ROZWÓJ”
ŁÓDŹ, AL. KOŚCIUSZKI № 41.

Przyjmuje wszelkie zamówienia w
zakresie drukarstwa wchodzące. Ceny
niskie. Roboty przyjmowane wyko-
nuje się szybko i solidnie.

DOSTAWA

na miejsce do sklepów
hotelu, restauracji i t. p., wszelkich ilości **warzyw i owoców**
— po niskich cenach — (4547K1)
Józef Pański, Łódź, ul. Wólczańska 78.

Dobre ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

AAA Kupuje meble, dywany
maszyny do szycia, gar-
derobę, placę najlepiej. Wyma-
ga Benedykta 19. 9537-4

AAA Kupuje meble, dywany i
tra, garderobę, maszyny
do szycia, placę najwyższe ce-
ny. Łaznik, Benedykta 28 m 13
parter. 9568-20

AA Meble sypialnie stołowe sz-
tywne, łóżka stoły krzesła oto-
miany kozetki krzesła wiedeń-
skie oraz inne sprzedaje Prze-
dzicki Piotrkowska 108
6262-00

Futro męskie szopy bardzo du-
że okazynie do sprzedania
sklep komisowy Rutkowska
Główna 53. 9758-4

Sprzedam urządzenie nadające
się dla rzeźnika, wagi bufe-
ty szyny kocółki miedziane, o-
raz różne meble. Nawrot 65
sklep. 9741-2

Radwańska 8. Mam sklep do
do sprzedania z powodu sa-
motności. 9776-4

Sprzedam maszynę do bułek
drażkową, bryczkę, wóz je-
dnokontny i resorke lakierowa-
ną Katna 58 u gospodarza.
9766-2

Sprzedam umeblowanie jedno-
go pokoju (dęb. orzech) i
kuchni z powodu wyjazdu ul.
Kilińskiego 82 m 22.
9759-42

Sklep kolonialno-spożywczy
sprzedam przytem pokój z
kuchnią Łódź Rawska 10.
9743-2

Sprzedam maszynę Singera
gabinetową mało używaną
Wiadomość Aleje I-go Maja 34
Spiewak. 9749-2

Okazyjnie do sprzedania 2 ma-
szyny do szycia ręczna i no-
żna Przejazd 77 m 10 III p.
9783-2

Piekarnia do sprzedania Kali-
ska 6. 9784-6

2 Harmonia nowe okazynie
do sprzedania Sienkiewicza
20 m 16. 9765-2

Mam sklep do sprzedania z po-
wodu wyjazdu ul. 6 Sierpnia
33 róg Pańskiej 9792-3

Kto ma do sprzedania transport
choinek w ilości 1000 szk.
Oferty do administracji Rozwo-
ju pod „Choinki” 9793-2

Szafa sklepową 72 szuflady
zdatną dla apteki sklepów
sprzedam 60,000 Składowa 21-
31. 9778-4

Z powodu wyjazdu jest do
sprzedania sklep (filja) ze
sprzedaży wędlin pieczonej o-
raz mieszkanie umeblowane i
stajnia Rokicińska 102, Bryl.
9781-5

DOM murowany w Ozorko-
wie—sprzedam 12 pokoi
obórki, oficyna, placu pół mor-
gi mieszkanie wolne, 5 i pół mi-
liona. Wiadomość Ozorków 230
9805-6

Palto mało używane na wyso-
kiego mężczyznę—sprzedam
55,000 Składowa 21-31.
9779-4

Fotograf sprzedaje obiektyw Fe-
ssar Cajss 10X15.11 Görsz
18X24. Aparat momentalny Zgie-
rska 87 codziennie przed obia-
dem. 9809-2

Pomozy, karetki, bryczki, bry-
ki towarowe, rowłagi, wozy.
sprzedam Kilińskiego 28
9814-6

Sprzedam skład drzewa i wę-
gla w dobrym punkcie z po-
wodu zmiany interesu. Dowie-
dzie się można Zakątna 72 w
sklepie. 9831-4

Parę łóżek dębowych solidnej
roboty sprzedam tanio Pło-
cka 6 stolarz. 9822-2

Sprzedam arzewa dębowego
S dwiesięć pudów Wiadomość
ul. Brzezińska 76 w sklepie.
9808-1

Domy, place, sklepy zawsze
ma i poszukuje do sprzeda-
nia Piotrkowska 87 „Pośre-
dnik” 9824-1

Sprzedam maszynę do szycia
i wyuczę na niej haftu bezpla-
tnie Radwańska 49 m 37.
9823-2

Największy wybór majątków
ziemskich gospodarstw, dom-
mów, willi, fabryk interesów
handlowych ma do sprzedania
biuro Pośrednicze Taszyckiego
Piotrkowska 90 telef 840
9826-15

Kupię plac obszerny po za Ło-
dźką blisko tramwaji Al. I-go
Maja 16 Wozniak. 9829-5

Sprzedaję 2 tokarki do drze-
wa z motorami warsztat sto-
larski, narzędzi i 2, stoły biuro
we Senatorska 21. 9835-2

Młyny, domy, folwarki, najwie-
kszy wybór ma do sprzeda-
nia biuro „Pośrednik” Zgierz
Parzęczewska 3. 9834-2

PIANINO do sprzedania fir-
my Aleksander Pre-
ussen w Berlinie w dobrym sta-
nie cena 2 milj. Orla 25 m 6
9855-1

FUTRO wielki palto i irak ma
do używane do sprze-
dania Pańska 39 m 6.
9836-3

OGÓRKI kiszzone w wie-
kszych i mniejszych
ilościach sprzeaje F. Miller ul.
Wólczańska 149 i Pańska 99.
9806-3

Sprzedam urządzenie sklepo-
we wlad. Brzezińska 76 w
sklepie. 9907-2

Sprzedam dom za 5 1/2 miliona
marek na który dałem zadat-
tek Al. I-go Maja 16 Wozniak
9829-5

Różne:

A kuszerka Pipikowa przyimu-
je miejscowych i przyjez-
dnych pań. Piotrkowska 152-
14. 9544-4

A gent przedstawiciel kawaler
z średnim wykształceniem
skutkiem upadłości firmy po-
szukuje jakiegokolwiek posady
Oferty do Rozwoju pod „Zdol-
ny” 9761-2

Ekspedjent potrzebny do ro-
bienia listy wypłat robotni-
ków w towarzystwie akcyjnym
Pierwszeństwo otrzymają obe-
znani z tą pracą. Oferty do Roz-
woju pod „Towarzystwo”
9760-5

Potrzebny czeladnik ślusarski
na roboty wodociągowe i re-
peracje studni Cegielniana 65
9745-2

Potrzebne krawcowe tylko do
szycia fartuchów Zgierska
43. 9756-2

Potrzebna praktykantka do a-
pteki Przejazd 59.
9751-2

Potrzebny podręczny czeladnik
krawiecki (Rzgowska) Bedna-
rska 8 Fr. Nawrocki
9753-2

Poszukuje pokoju umeblowane-
go bezdzietne małżeństwo za
placi dobrze Oferty do „Rozwo-
ju” pod „Inżynier” 9756-2

Oddam 8-10 miesięczną dzie-
wczynkę niechrzczoną na
własność Wodna 15 Borko-
wska. 9802-2

Pierwszorzędne biuro nauczy-
cielskie Adamowiczowej Piotr-
kowska 91 poleca nauczycielkę
freblankę z chlubnymi świade-
ctwami. 9797-2

Potrzebny czeladnik krawiecki
Kilińskiego 198. Zakad kra-
wiecki. 9800-3

Potrzebny woźny do stowarzy-
szenia mogący inkasować
składki członkowskie. Wymaga-
ne referencje i gwarancja. Ofe-
rty w adm. Rozwoju pod „Wo-
żny” 9780-2

Duży wybór majątków ziem-
skich, gospodarstw rolnych
domów, willi, fabryk, młynów
interesów handlowych ma biuro
„Fortana” Łódź Wólczańska
165 Tel. 14-98. 9782-5

Chłopcy do wózka potrzebni
zaraz. Zgłosić się Al. Kościu-
szki 10. Skład papieru
9766-2

Potrzebna zdolna pracznka do
pralni Nowo-Cegielniana 6.
9301-2

Szoter, ślusarz potrzebny na
Austro-Fiat ciężarowy Ofer-
ty B. W. 21. 9831-3

Kasjerka potrzebna do apteki
Pomorska 12 zamieszkała
przy rodzicach. blisko apteki.
ze średnim wykształceniem.
9850-2

Młoda panna inteligentna po-
szukuje posady ekspedjen-
tki w sklepie. Piotrkowska 7 u
p. Fiam. 9827-2

NAUCZYCIEL państw, gim-
nazjum żeńskiego poszukuje pokoju ume-
blowanego Oferty „Harcerz”
administracja Rozwoju. 9828-3

Profesor szkoły handlowej sa-
motny poszukuje pokoju ume-
blowanego przy rodzinie Pusta
22 m 9. 9820-2

Wykwalifikowany nauczyciel
ma wolne godziny, poszuka-
je lekcji w szkole średniej nau-
ki matematyczno-przyrodnicze
Pusta 22 m 9. 9819-2

Młody człowiek poszukuje po-
koju umeblowanego przy
rodzinie w śródmieściu ceną
obojętą Oferty w Rozwoju
pod „K. W.” 9815-1

Potrzebna prasowaczka Kiliń-
skiego 152. 9817-5

Potrzebni podręczni stolarze
Spacerna 26. 9815-3

Potrzebni chłopcy do praktyki
na mechaników Piotrkowska
69. 9812-5

Sympatyczna panienka z czy-
stym charakterem pisma
potrzebna. Łask. zgł. pod K.K.
8811-1

Robotników na obrabiarki sto-
larskie i palacza Poszukuje
Karol Wutke fabryka mebli
Cegielniana 70. 9818-1

Zagubione dokumenty

Giermakowska Marja zagubiła
dowód osobisty wyd. z gm.
Niekan pow Końskiego.
9799-3

Kapiński Leon zagubił doku-
ment bezterminowego urlopu
wydany z P.K.U. w Piotrkowie
9790-3

Markowski Stanisław zagubił
kartę bezterminowego urlo-
pu wyd. w Łodzi. 9810-3

Wojciechowski Kazimierz za-
gubił paszport niemiecki
wydany w Kole. 9816-1

Zaginął kwit prywatny na 300
zł. mk. bezterminowy na
korzyść Walentego Kowalskie-
go z podpisem Konstantyna Wa-
liszek. 9832-2

Henoch Kompeł z Ozorkowa
zagubił kartę demobilizacji
rocznik 1897 wyd. 37 pul. w p.
K.U. w Kutnie. 9838-1

Garczyński Bolesław wieś Bu-
gaj gm. Piaskowice zagubił
kartę bezterminowego urlopu
wyd. w 3 pul. ulanów w War-
szawie. 9837-1

Poszukuje

się fachowca specjalisty do
budowy maszyn pończoszni-
czych na pensje i udział w
zyskach, maszyny pomocni-
cze w posiadaniu. Kapitał
zagwarantowany. Oferty pod
„Truskotaje”. 461063

Potrzebna

kasjerka do Kina Colosse-
um Rzgowska 74. zgł. od
6-9 wiecz. 4625K1

Samochód

4 osobowy 28 K. M. po gene-
ralnym remoncie na nowych gu-
mach okazynie do sprzedania
Warszaty Samochodowe „Alsa-
tia” Piotrkowska 110. (4609K6)

KUPUJE

placę 100 proc. drożej za zło-
to, srebro, brylanty, zęby sztuc-
zne, garderobę, kapy pluszo-
we oraz szale czarne. Proszę
się przekonać. Zachodnia 52,
poprzeczna oficyna, I p. m. 15,
L. Milich. 4245K

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 450 mk., za tekstem 300 mk., zwykajnie 120 mk., wśród drobnych 200 mk., nekrologi 40 mk., komunikaty 300 mk. za wiersz nonparelowy lub jego
sca. Dobre ogłoszenie bezterminowe 80 mk. za wyraz, duże litery 200 mk., dla poszukujących pracy 15 mk., najmniejsze ogłoszenie 100 mk. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc.
tę 100 proc. drożej. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 8 łamów, za tekstem 5 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjm-
do godz. 6-ej, po 6-ej dolicza się 50 proc. Za nieterminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już przyjęte od dnia zmiany en bez
adomienia „Rozwój” można zamawiać w Zgierzu u p. Łachna, w Pabianicach u p. Zatorskiego ul. Łankowa. Tabelkowe i fantazyjne to nie nasze